

KOHTA 1: AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Tuotetunniste**

Aineen nimi:	Kvartsi
Synonyymit	Piihiekkä, Kiteinen piihiekkä, Piidioksidi, Kvartsihiekkä, Kvartsiitti
Kemiallinen nimi ja kaava:	Piidioksidi –SiO ₂
Kauppanimi:	Kvartsimurske
CAS:	14808-60-7
EINECS:	238-878-4
Molekyylipaino:	60,08 g/mol
REACH-rekisteröintinumero:	Vapautettu liitteen V.7 mukaisesti

1.2 Aineen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Aine on tarkoitettu seuraaviin käyttöihin (lista ei ole kattava):

Maali, keramiikka, lasikuitu, tartukkeet, muovit, kumitiivisteet, erikoisbetoni, pii-, piirauta- ja rautaoksidipellettien valmistus jne. Sementin ja betonin valmistuksen lisäaineena. Juoksutinmateriaalina.

Käytöt, joita ei suositella: Ei käyttäjiä, joita ei suositella.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Nimi:	SMA Mineral Oy
Osoite:	Selleenkatu 281 95450 Tornio
Puhelinnumero:	+358 40 712 2360
KTT:n vastuuhenkilön sähköpostiosoite:	sds@smamineral.com

1.4 Hätäpuhelinnumero

Eurooppalainen hätänumero:	112
Myrkytystietokeskus:	09 4711

KOHTA 2: VAARAN YKSILÖINTI**2.1 Aineen tai seoksen luokitus**

Luokitus asetuksen 1272/2008/EY mukaan:

Ei luokitusta

Tämä tuote sisältää alle 1 %:n hengitettävää kvartssia. Tämä tuote ei täytä asetuksen EY 1272/2008 perusteella vaaralliseksi luokitettavuuden ehtoja. Käsitteilyn ja käytön tyyppin mukaan (esim. jauhatus, kuivaus) saattaa muodostua ilman mukana kulkeutuvaa hengitettävää kiteistä piidioksidia.

Pitkäaikainen ja/tai merkittävä hienojakeisen kiteisen piidioksidin hengittäminen voi aiheuttaa keuhkofibroosia, josta käytetään myös nimitystä silikoosi. Silikoosin pääasiallisia oireita ovat yskiminen ja hengästyneisyys. Työperäistä altistumista hengitettävälle kiteiselle piidioksidille on seurattava ja valvottava.

Tätä tuotetta on pölyn muodostumisen välttämiseksi käsiteltävä varoen.

2.2 Merkinnät

Merkinnät asetuksen 1272/2008/EY mukaan:

Ei merkintöjä

2.3 Muut vaarat

Tämä tuote on epäorgaaninen aine ja ei täytä PBT- tai vPvB-aineita koskevia kriteereitä REACH-sopimuksen liitteen XIII mukaisesti.

Ei muita tunnettuja vaaratekijöitä.

KOHTA 3: KOOSTUMUS JA TIEDOT AINESOSISTA

3.1 Pääainesosat

Nimi:	Kvartsi
Määrä:	SiO ₂ 91-96%
CAS:	14808-60-7
EINECS:	238-878-4

3.2 Epäpuhtaudet

Ei sisällä.

KOHTA 4: ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Jos ainetta on joutunut silmään:

Huuhdeltava runsaalla määrällä vettä usean minuutin ajan. Poistettava piilolinssit, jos mahdollista. Jos ärsytys jatkuu, hakeuduttava lääkärinhoitoon.

Jos ainetta on hengitetty:

Altistuneita henkilöitä suositellaan siirtymään alueelta raittiiseen ilmaan.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Akutteja tai myöhemmin ilmeneviä oireita ja vaikutuksia ei ole havaittu.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Ei aihetta erityisiin toimenpiteisiin.

KOHTA 5: PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1 Sammutusaineet

5.1.1 Sopivat sammutusaineet

E erityisiä lievittäviä aineita ei tarvita.

5.1.2 Sopimattomat sammutusaineet

Käytettäville sammutusaineille ei ole rajoituksia.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Ei tulenarkaa. Ei kuumuudesta johtuvia vaarallisia hajaantumisaineita.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

E erityisiä palonsammutusmenetelmiä ei tarvita.

KOHTA 6: TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ**6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa****6.1.1 Muu kuin pelastushenkilökunta**

Vältettävä ilman mukana kulkeutuvan pölyn syntymistä, käytettävä kansallisen lainsäädännön edellyttämiä henkilösuojaimia. Katso EN 143:2000.

6.1.2 Pelastushenkilökunta

Vältettävä ilman mukana kulkeutuvan pölyn syntymistä, käytettävä kansallisen lainsäädännön edellyttämiä henkilösuojaimia. Katso EN 143:2000.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Ei erikoisvaatimuksia.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja välineet

Vältettävä kuivana harjaamista ja estettävä pölyn leviäminen ilman mukana suihkuttamalla vettä tai imuroimalla aine soveltuvaan poistoilmanjärjestelmään (jossa tehokkaat hiukkassuodattimet). Käytettävä kansallisen lainsäädännön edellyttämiä henkilösuojaimia.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Katso kohtiin 8 ja 13.

KOHTA 7: KÄSITTELY JA VARASTOINTI**7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet****7.1.1 Suojelutoimenpiteet**

Vältettävä ilman mukana leviävän pölyn muodostumista. Varmistettava, että pölyä kehittämissä tiloissa on asianmukainen tuuletus- ja suodatusjärjestelmä. Muita sopivia torjuntatoimenpiteitä voivat olla esimerkiksi aitaaminen, eristäminen, tukahduttaminen vedellä ja hengityssuojainten käyttö. Tuotepakkauksia on käsiteltävä varoen, jotta ne eivät voi vahingossa repeytyä. Jos tarvitaan turvallista käsittelyä koskevia ohjeita, ottakaa yhteyttä tuotetoimittajaan tai tarkistakaa tiedot kohdassa 16 mainitusta Hyvä käytäntö -oppaasta.

7.1.2 Yleisiä työhygienianeuvoja

Syöminen, juominen ja tupakointi on kielletty kemikaalia käytettäessä. Pese kädet huolellisesti käsittelyn jälkeen. Poista likaantuneet vaatteet ja suojavarusteet ennen ruokailutiloihin menoa. Käy suihkussa ja vaihda vaatteet työvuodon päätteeksi.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet**7.2.1 Tekniset toimet/varotoimenpiteet**

Minimoitava ilman mukana leviävän pölyn muodostuminen ja estettävä tuulesta johtuva hajaantuminen kuormauksen ja purkamisen aikana. Säiliöt pidettävä huolellisesti suljettuina ja tuotepakkaukset on varastoitava niin, että ne eivät voi vahingossa repeytyä.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Jos tarvitaan erityisiä käyttötapoja koskevia ohjeita, ottakaa yhteyttä tuotetoimittajaan tai tarkistakaa tiedot kohdassa 16 mainitusta Hyvä käytäntö -oppaasta.

KOHTA 8: ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1 Valvontaa koskevat muuttajat**

Noudatettava kaikentyyppisten, ilman mukana leviävien pölyjen muodostumista koskevia työpaikkakohtaisia altistumisrajoja (esim. kokonaispöly, hienopöly, hengitettävä kiteinen piidioksidi).

Työsuojelumääräysten mukainen, hengitettävää kiteistä piidioksidia koskeva altistumisraja Suomessa on 0,05 mg/m³, mitattuna 8 tunnin aikapainotettuna keskiarvona (TWA-rajaa-arvo). Piimaalle on TWA-rajaa-arvo 5 mg/m³.

Yleiset pölyn keuhko ja alveolijakeille raja-arvot ovat työn alla. Työterveyslaitoksen 2016 ehdotukset ovat: Hengittävä, yleinen pöly: 2 mg/m³ Alveolijakeinen, yleinen pöly: 0,5 mg/m³.

Vastaavat raja-arvot muissa maissa saa työterveydenhoitajalta tai paikallisilta viranomaisilta.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1 Asianmukaiset tekniset torjuntatoimenpiteet**

Minimoitava ilman mukana leviävän pölyn muodostumista. Käytettävä prosessisuojia, paikallista poistoilmanvaihtoa tai muita teknisiä ratkaisuja, joilla ilman mukana leviävien pölyjen tasot pidetään määritettyjen altistumisrajojen alapuolella. Jos käyttäjän toimenpiteiden seurauksena muodostuu pölyä, huuruja tai sumua, on käytettävä poistoilmanvaihtoa, jolla ilman mukana leviävien hiukkasten määrät pidetään määritettyjen altistumisrajojen alapuolella. On käytettävä organisatorisia toimenpiteitä, esimerkiksi estämällä henkilökunnan pääsy pölyisille alueille. Tahriintuneet vaatteet on riisuttava ja pestävä.

8.2.2 Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet, kuten henkilönsuojaimetSilmien tai kasvojen suojaus

Sivusuojilla varustettuja suojalaseja on pidettävä olosuhteissa, joissa on roiskuavista aineista johtuvien silmävammojen vaara.

a. Ihonsuojaus

Ei erikoisvaatimuksia. Koskien käsiä, katso alemmaa. Asianmukaisia suojavarusteita (esim. suojavaatetusta, suojavoidetta) suositellaan työntekijöille, joilla on taipumusta ihotulehduksiin tai ihon herkkyteen.

b. Käsien suojaus

Asianmukaisia suojavarusteita (esim. hansikkaita, suojavoidetta) suositellaan työntekijöille, joilla on taipumusta ihotulehduksiin tai ihon herkkyteen. Kädet on pestävä jokaisen työjakson lopussa.

c. Hengityksen suojaus

Jos altistuminen ilman mukana leviävän pölyn pitoisuuksille on pitkäaikaista, on käytettävä EU:n tai kansallisen lainsäädännön edellyttämiä henkilönsuojaimia.

Suosittelaaan käyttämään puolet tai koko kasvot peittävää naamaria, joka suodattaa luokan 2 tai 3 (FP2 – FP3) hiukkaset. Katso EN 143:2000 – Hengityssuojalaitteet. Hiukkassuodattimet.

8.2.3 Ympäristöaltistumisen torjuminen

Pyrittävä estämään tuulesta johtuva hajaantuminen.

KOHTA 9: FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot**

Olomuoto:	Kiinteä
Väri:	Vaaleanharmaa/valkoinen
Haju:	Tuoksutonta
Hajukynnys:	Ei koske tuotetta
pH:	pH 5-8 (400 g/l vettä, 20 °C)
Sulamis- tai jäätymispiste:	> 1610 °C
Kiehumispiste ja kiehumisalue:	2230-2590 °C
Leimahduspiste:	Ei sovellettavissa (kiinteä, sulamispiste > 1610 °C)
Haihtumisnopeus:	Ei sovellettavissa (kiinteä, sulamispiste > 1610 °C)
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut):	Ei syttyvä (ei palava)
Räjähdyksäraja:	Ei räjähtävä (ei sisällä räjähdysominaisuuksiin liittyviä kemikaaliryhmiä)
Höyrynpaine:	Ei sovellettavissa (kiinteä, sulamispiste > 1610 °C)
Höyryntiheys:	Ei koske tuotetta
Suhteellinen tiheys:	2 – 3 g/cm ³
Rakeen muoto:	Särmikäs
Vesiliukoisuus:	Merkityksetön
Liukenevuus	
fluorivetyhappoon:	Kyllä
Jakautumiskerroin (n-oktanolii/vesi):	Ei sovellettavissa (epäorgaaninen aines)
Itsesyttymislämpötila:	Ei kuumene itsestään alle 400 °C:ssa (kiinteä, sulamispiste > 1610 °C)
Hajoamislämpötila:	Noin 2000 °C
Viskositeetti:	Ei sovellettavissa (kiinteä, sulamispiste > 1610 °C)
Räjähtävyys:	Ei räjähtävä (ei sisällä räjähdysominaisuuksiin liittyviä kemikaaliryhmiä)
Hapettavuus:	Ei sovellettavissa (aine ei pysty reagoimaan eksotermisesti tulenaran materiaalin kanssa)

9.2 Muut tiedot

Ei koske tuotetta.

KOHTA 10: STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Reaktiivisuus**

Reagoimaton, ei reaktiivinen.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Kemiallisesti vakaata.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Ei vaarallisia reaktioita.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Ei merkitystä.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Ei varsinaista yhteensopimattomuutta.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Ei merkitystä.

KOHTA 11: MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

11.1.1 Välitön myrkyllisyys

Kvartsin ja kristobaliitin akuutti LD50-arvo oraalisesti / ihon kautta on yli 2 000 mg/kg.

Välitön myrkyllisyys hengitettynä

Välittömästä myrkyllisyydestä ei ole mitään erityisiä tietoja annoksilla, jotka mahdollistavat kategorisen päätöksen kiteisen piiksidin minkään muodon hengitysteitse ilmenevän myrkyllisyyden luokituksesta 100 %:n pitoisuudella. Välitöntä myrkyllisyyttä hengitysteiden kautta ei odoteta OECD-vaatimusten mukaiseen tutkimukseen perustuvien päätelmien perusteella, kun aine sisältää 45 % kristobaliittia eikä osoita merkkejä kuolettavuudesta. Siksi ja eläinten hyvinvoinnin takia lisätestit eivät ole aiheellisia.

11.1.2 Ihosyövyttävyyksi/ihoärsytys

Kvartsi (karkea hiekka ja jauhettu) ei ärsytä ihoa (OECD TG 404).

11.1.3 Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys

Kvartsi (karkea hiekka ja jauhettu) ei ärsytä silmiä (OECD TG 405).

11.1.4 Hengitysteiden tai ihon herkistyminen

Käsikirjan tiedoissa ei ole osoitusta ihon herkistymisestä.

11.1.5 Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Kvartseilla on genotoksinen ja mutageeninen vaikutus lähinnä sen tulehdusvaikutusten kautta. Hengitettävä kvartsi ei pystynyt aiheuttamaan lisääntyneitä HPRT-mutaatioita rottien keuhkojen epiteelisoluissa in vitro.

11.1.6 Syöpää aiheuttavat vaikutukset

Kohonneesta keuhkosyöpäriskistä on osoituksia vain korkeilla työperäisillä altistuksilla hengitettävälle kiteiselle piidioksidille. Kohonnut keuhkosyöpäriski rajoittuu henkilöihin, joilla on kivipölykeuhko.

11.1.7 Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Piidioksidi on kehon normaalin toiminnan kannalta tärkeä aine, ja sitä saadaan suun kautta käytettäessä luontaisesti piidioksidia sisältäviä elintarvikkeita. Eräs varhainen yhden sukupolven tutkimus wistar-rotilla ei antanut mitään merkkejä mistään haittavaikutuksista piiksidia runsaasti sisältävän veden syöttämisestä pitkäaikaisesti.

11.1.8 Elinkohtainen myrkyllisyys – kerta-altistuminen

Tutkimuksia saatavilla; ei täyttä varmuutta

11.1.9 Elinkohtainen myrkyllisyys – toistuva altistuminen

Tälle tuotteelle ei ole annettu STOT RE -luokitusta asetuksessa EY 1272/2008 määritettyjen ehtojen mukaisesti.

Pitkäaikainen ja/tai huomattava hienojakeisen kvartsipölyn hengittäminen voi aiheuttaa keuhkoihin kertyvien kvartsihiukkasten johdosta keuhkofibroosia.

On näyttöä siitä, että kohonnut syöpäriski koskisi vain henkilöitä, joilla on kivipölykeuhko. Työntekijöitä pitää suojata kivipölykeuhkolta noudattamalla olemassa olevien asetusten mukaisia työperäisen altistuksen raja-arvoja ja ottamalla käyttöön ylimääräisiä riskinhallintatoimenpiteitä tarpeen mukaan (lisätietoja on jäljempänä osassa 16).

11.1.10 Aspiraatiovaara

Hengitysvaarallisuutta ei ole odotettavissa.

KOHTA 12: TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Myrkyllisyys**

Ei merkitystä.

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Ei merkitystä.

12.3 Biokertyvyys

Ei merkitystä.

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Merkityksetön.

12.5 PBT- and vPvB-arvioinnin tulokset

Ei merkitystä.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Mitään tunnettua haittavaikutusta ei ole tiedossa.

KOHTA 13: JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**

Mikäli mahdollista, suositeltava hävitystapa on kierrätys. Voidaan hävittää paikallisten lakisäätteisten määräysten mukaan.

Pakkaus

Pakkauksista kertyvän jäämäineen pölyämistä on vältettävä ja työntekijät on varustettava soveltuvin suojavaattein.

Käytetyt pakkaukset on säilytettävä suljetuissa astioissa.

Pakkausten käsittely ja kierrätys on tehtävä paikallisten lakisäätteisten määräysten mukaan.

Pakkausten uudelleenkäyttöä ei suositella. Pakkausten käsittely ja kierrätys on annettava valtuutetun jätteenkäsittely-yrityksen tehtäväksi.

KOHTA 14: KULJETUSTIEDOT**14.1 YK-numero**

Ei merkitystä.

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

Ei merkitystä.

14.3 Kuljetuksen vaaraluokat

ADR: Ei luokitusta

IMDG: Ei luokitusta

ICAO/IATA: Ei luokitusta

RID: Ei luokitusta

14.4 Pakkausryhmä

Ei merkitystä.

14.5 Ympäristövaarat

Ei merkitystä.

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

Ei erikoisvarotoimia.

14.7 Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

Ei merkitystä.

KOHTA 15: LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT**15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**Kansallinen lainsäädäntö/vaatimukset:

Työntekijöille on ilmoitettava kvartsi-pölyn esiintymisestä ja heille on annettava voimassa olevan lainsäädännön mukainen koulutus tuotteen käytössä ja käsittelyssä.

Kansainvälinen lainsäädäntö/vaatimukset:**15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi**

Vapautettu REACH-rekisteröinnistä Asetuksen (EY) 1907/2006. liitteen V.7 mukaisesti.

KOHTA 16: MUUT TIEDOT

Tiedot perustuvat viimeisimpiin tietoihimme, mutta ne eivät muodosta mitään tiettyjä tuoteominaisuuksia koskevaa takuuta eivätkä muodosta laillisesti voimassa olevaa sopimussuhdetta.

16.1 Versio

Useimmat 16 osasta on päivitetty ja muotoiltu siten, että ne täyttävät ECHA:n ohjeet, jotka koskevat käyttöturvallisuustiedotteiden laatimista. Siksi tämä käyttöturvallisuustiedote on luonnosteltu kokonaan uudestaan, ja se korvaa aiemmin toimitetun käyttöturvallisuustiedotteen (versio 2.0).

16.2 Lyhenteet

LD50: Mediaalinen tappava annos

PBT: Hitaasti hajoava, biokertyvä ja myrkyllinen

STOT: Elinkohtainen myrkyllisyys

vPvB: Erittäin hitaasti hajoava ja erittäin voimakkaasti biokertyvä

OEL: Työperäisen altistuksen taso

SDS: Käyttöturvallisuustiedote

TWA: aikapainotettu keskiarvo

16.3 Asiaa koskevat vaaralausekkeet

Ei koske tuotetta.

16.4 Muutokset

Syyskuu 2018 (Versio 4.1)

Uusi tyyli

Kohta 8.1: Lisätty piimaan OEL, Lisätty tiedot työterveyslaitoksen ehdotuksista pölyä koskien

Kohta 16.4: Muutettu otsikkoa

Syyskuu 2017 (Versio 4.0)

Kohta 1.3: Poistettu faksinumero, muutettu KTT:n vastuhenkilön sähköposti

Kohta 1.4: Poistettu yhtiön sisäinen 010-alkuinen hätäpuhelinnumero

Kohta 4.1: Lisätty "useita minutteja" ja "poistettava piilolinssit, jos mahdollista" silmien huuhdontaan

Kohta 16.2: Lisätty TWA

Poistettu "käyttöturvallisuustiedote päättyy" (Sivunumero 12/12 riittävä)

Muutettu pääotsikon otsikkotyyli, REACH-asetuksen mukaiseksi (tulee sisältää "kohta")

Yhdenmukaistettu Ylätunniste-muotoilut, muutettu viittaus lainsäädäntöön viittaukseen

vapaaehtoisesta KTT:stä

16.5 Muita asiaa koskevia tietoja

Vuonna 1997 kansainvälisen IARC-syöväntutkimuslaitoksen tutkimusten mukaan työperäisistä lähteistä hengitetty kiteinen piidioksidi voi aiheuttaa keuhkosyöpää ihmisille. Laitos kuitenkin huomautti, että kaikkia teollisuuden olosuhteita eikä kaikkia kiteisen piidioksidin tyyppejä voitu asettaa tästä vastuuseen. (IARC Monographs on the evaluation of the carcinogenic risks of chemicals to humans, Silica, silicates dust and organic fibres, 1997, Vol. 68, IARC, Lyon, France. (IARC:n erikoistutkimukset kemikaalien karsinogeenisista riskeistä ihmisille: piidioksidi, silikaattipöly ja orgaaniset kuidut, 1997, Vol. 68, IARC, Lyon, Ranska)

Vuonna 2009 IARC vahvisti Monographs 100 -sarjassa kiteisen piidioksidipölyn luokituksensa kvartsi- ja kristoballiittimuodossa (IARC Monographs, osa 100C, 2012).

Kesäkuussa 2003 kemiallisten aineiden työperäisen altistuksen raja-arvoja käsittelevän tiedekomitean (SCOEL) tutkimusten mukaan sisäänhengitetyn kiteisen piidioksidin päävaikutus ihmisissä on silikoosi. "On olemassa riittävästi tietoa todeta, että keuhkosyövän suhteellinen riski kasvaa henkilöillä, joilla on todettu silikoosi (eikä ilmeisesti louhoksilla ja keraamisessa teollisuudessa piidioksidipölylle altistuneilla työntekijöillä, joilla ei ole silikoosia). Silikoosin synnyn estäminen tulee myös vähentämään syöpäriskiä..." (SCOEL SUM Doc 94-final, kesäkuu 2003).

Monialakohtainen sosiaalinen dialogisopimus työntekijöiden työterveyden suojelusta oikean käsittelyn ja kiteisen piidioksidin ja sitä sisältävien tuotteiden käytön avulla allekirjoitettiin 25.4.2006. Tämä autonominen sopimus, jota Euroopan komissio tukee rahallisesti, perustuu Hyvä käytäntö -oppaaseen. Sopimusartiklat määräyksineen astuivat voimaan 25.10.2006. Sopimus julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä (2006/C 279/02). Sopimustekstin liitteineen sekä Hyvä käytäntö -oppaan voi ladata verkko-osoitteesta <http://www.nepsi.eu>. Tekstissä on hyödyllistä tietoa ja ohjeita hengitettävää kiteistä piidioksidia sisältävien tuotteiden käsittelystä. Kirjallisuusviitteitä saa pyydettyäessä Euroopan kvartsin valmistajien järjestöltä (EUROSIL).

Vastuuvapauslauseke

Tämä käyttöturvallisuustiedote (KTT) perustuu REACH-asetuksessa (EY 1907/2006; artikla 31 ja liite II) ja sen muutoksissa esitettyihin säännöksiin. Sen sisältö on tarkoitettu ohjeeksi materiaalin asianmukaista ja turvallista käsittelyä varten. Tämän käyttöturvallisuustiedotteen vastaanottajien vastuulla on varmistaa, että kaikki henkilöt, jotka saattavat päätyä käyttämään, käsittelemään tai hävittämään kyseistä tuotetta tai jollain tavalla tekemisiin sen kanssa, lukevat ja sisäistävät tiedotteen sisältämät tiedot. Tämän käyttöturvallisuustiedotteen sisältämät tiedot ja ohjeet perustuvat ajantasaiseen tieteelliseen ja tekniseen tietoon sen ilmoitettuna julkaisuajankohtana. Sitä ei pidä tulkita takuiksi teknisestä suorituskyvystä eikä sopivuudesta tiettyihin käyttötarkoituksiin, eikä se muodosta laillisesti voimassa olevaa sopimussuhdetta. Tämä käyttöturvallisuustiedotteen versio korvaa kaikki aiemmat versiot.